

Wojciech Twardowski

Tresta Rządowa, pow. Opoczno.
Stanowiska: 1, 2, 3

Informator Archeologiczny : badania 5, 322-323

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RADOM
Stanowisko 5 - Mury obronne

Radomskie Towarzystwo Naukowe

Badania prowadził mgr Wejciech Twardowski.
Finansował WKŁ w Kielcach. Piąty sezon badań. Osadnictwo średniowieczne i nowożytność.

Prowadzone wykopiska^W 4 niewielkich wykopach sondażowych, których celem było całkowite uchwycenie przebiegu murów na tym odcinku i układu warstw przylegających. Prowadzono również nadzór nad pracami ziemnymi w okolicach przedbramia i murów. Natrafiono na zachowane fragmentarycznie warstwy średniowieczne, stwierdzono właściwy przebieg muru, uchwyciono całkowity zarys murów bramy i przedbramia. W wykopie W 3/70 odkryte bliżej nieokreślone resztki konstrukcji drewnianej. Uzyskano nieliczne fragmenty ceramiki średniowiecznej, klucze żelazny oraz ceramikę nowożytną.

Między fosą a murami natrafiono na pozostałości 2 pieców garncearskich sbudowanych na planie koła a wykonanych z cegły, kamieni polnych i gliny. Znaleziona wewnątrz i obok pieców ceramika biała pozwala na datowanie pieców na wiek XV. Przy wykopach od strony wylotu bramy krakowskiej do miasta odkryte posioły nawierzchni drewnianej, faszy i bruków. Uzyskano liczne fragmenty ceramiki średniowiecznej, skóry i obuwia.

FREZTA RZĄDOWA, pow. Opoczno
Stanowiska: 1, 2, 3

Muzeum Regionalne w Radomiu, Konserwator Zabytków Archeologicznych w Kielcach

Badania prowadził mgr Wejciech Twardowski.
Finansował Zarząd Inwestycji Sbudowy Drogi Wisły Środkowej. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko i osada z epoki brązu, ślady osadnictwa z neolitu i nowożytnego.

Stanowisko 1

Obiekt wielokulturowy. Cmentarzysko ciałopalne z końca epoki brązu i peczątków epoki żelaza, osada kultury trzcinieckiej, osada z okresu późnolatańskiego, ślady osadnictwa z młodszej epoki kamienia oraz osadnictwo nowożytność.

Przebadano teren o powierzchni 11,5 ara do średniej głębokości 1 m. Celem badań w ostatnim już sezonie wykopaliskowym było uchwycenie zasięgu osady kultury trzcinieckiej i całkowite przebadanie obrzeża

ementaryjska żużyckiego. Na krańcach ementaryjska natrafiono jeszcze na 2 groby popielnicowe. We wschodnim krańcu ementaryjska odkryty został grób, w którym znalezione złamaną szpilę brązową z rozklepanym i zawiniętym uszkiem datowaną na V okres epeki brązu. Około 100 m na S od krańca ementaryjska natrafiono na naczynie kultury żużyckiej przykryte kamieniem - być może był to grób symboliczny.

W północnej i środkowej części stanowiska zanotowane nasilenie występowania jam i nabytków kultury trzeźnieckiej. Obok jam o kształcie kolistym natrafiono tu na rozległe, nieregularne zagłębienie z dużym kamieniem wewnątrz. W obrębie tego, dość płytkiego obiektu występowała ornamentowana ceramika, krzemienne grociki sercowate i też granitowy z niedowierzonym otworem. W części południowo zachodniej stanowiska odkryte zostały liczne niewielkie jamy z resztkami polepy i okrągłe w planie ślady po słupach związane z osadnictwem późnolatańskim. Trudny do odczytania układ słupów był prawdopodobnie resztką zabudowań ziemnych pochowanych w szesążkowej formie.

W obrębie stanowiska natrafiono oprócz tego na ceramikę kultury dołkowo-grzebykowej i kultury pucharów lejkatych.

Na krańcu piaszczystego wzgórza, na wprost dawnego mostu na Pilicy i dawniej karczmy odkryte dużą płaszczysną polepy, kamienie polne w skupisku oraz fragmenty ceramiki i metali świadczące o istnieniu w tym miejscu zabudowy w XVIII i XIX wieku.

Stanowisko 2

Przebadano powierzchnię 1,5 ara do średniej głębokości 0,80 m. Odkryte dwie jamy osadnicze z materiałem ceramicznym kultury trzeźnieckiej oraz ceramikę trzeźniecką i żużycką z warstwy.

Stanowisko 3

Przebadano powierzchnię 1,25 ara do średniej głębokości 0,80 m. Na badanym terenie nie natrafiono na żadne obiekty. Nieliczne fragmenty ceramiki kultury żużyckiej świadczą jedynie o istnieniu osadnictwa rozproszonego na tym terenie.